

NOVÉ KNIHY

Devínsky F., Ďurinda J., Lacko I., Valentová J. **Organická chémie pre farmaceutov. 2. prepracované a doplnené vydanie.** Martin: Osveta 2013, 805 s. ISBN 978-80-8063-388-2

V edícii učebnice pre farmaceutické fakulty vyšlo 2. prepracované a doplnené vydanie známeho diela Ferdinanda Devínského a kol. (vedúciho autorského kolektívu) Organická chémie pre farmaceutov. Recenzovaná učebnica v úvode vysvetľuje teóriu väzby a potom sa stručne zaoberá princípmi tvorby názvoslovia organických zlúčenín.

Jadrom učebnice sú kapitoly venované uhľovodíkom, halogénderivátom uhľovodíkov, organickým zlúčeninám kyslíka, síry, dusíka, derivátov kyseliny uhličitej, zlúčeninám bóru, fosforu, kremíka, uvádza najdôležitejšie organokovové a heterocyklické zlúčeniny, sacharidy, terpeny, steroidy, syntetické polyméry a príklady.

Obsah jednotlivých kapitol tvorí stručná definícia kapitoly, jej základné názvoslovie, metódy prípravy, fyzikálno-chemické vlastnosti, biologické účinky a príklady liečiv. Táto štruktúra kapitol bola už v 1. vyda-

ní, a keďže sa osvedčila, autori ju prevzali bez podstatných zmien i do druhého vydania.

Oproti prvému je 2. vydanie rozšírené o 45 strán kapitoly príklady z organickej chémie, na riešení ktorých si môže študent otestovať, do akej miery pochopil preberanú materiu.

Celá učebnica je napísaná podľa osvedčených zásad chemickej a pedagogickej didaktiky, čiže veľmi zrozumiteľne, jasne a pritom stručne. V nej sa v plnej miere prejavila dlhoročná pedagogická prax autorov na FaF UK v Bratislave, ale i akceptovanie pripomienok, ktoré autori dostali po jej 1. vydaní. Názorné sú aj vybrané príklady liečiv, ktoré študenta pripravujú na štúdium farmaceutickej chémie.

Na základe komplexnej analýzy obsahu a formy spracovania materije dnes poznáme už 28 miliónov organických zlúčenín a je možno konštatovať, že vydaná učebnica spĺňa všetky kritéria pre učebnice tohto typu a jej zvládnutie dáva dobrý základ pre hlbšie štúdium nielen organickej, ale i farmaceutickej chémie.

J. Čižmárik

Čižmárik J. **Milan Lehký – zo života a diela.** Bratislava: HERBA 2013, 1. vydání, 111 s. ISBN 978.80-89631-13-1

Publikace vychází jako první svazek edice „Osobnosti farmaceutických věd“, jejímž cílem je postupně představit přední vědecké pracovníky z oboru farmacie. První z těchto osobností je doc. RNDr. PhMr. Milan Lehký, CSc., nestor slovenské farmacie, který se zasloužil především o aplikaci vědeckého pojetí farmacie do lékařské činnosti praktickou i teoretickou výukou a jejím zapojením do klinické praxe. Sestavení publikace se ujal odborník nanejvýš povolaný, Dr.h.c. prof. RNDr. Jozef Čižmárik, PhD. Z archivních materiálů, použité literatury a dalších dostupných pramenů popsal jeho mládí, průběh studií a začátky farmaceutické praxe. Z hlediska farmaceutického pedagoga hodnotí přínos v oblasti farmaceutického postgraduálního vzdělávání, které je celoživotní

náplní doc. M. Lehkého. Patří sem vybudování farmaceutických kateder v systému postgraduálního vzdělávání farmaceutů, založení lékařské sekce v rámci Slovenské farmaceutické společnosti a mnoho dalších aktivit. Autor popisuje i jeho vydavatelskou činnost, publikace v oblasti léčivých rostlin, Slovenského lékopisu a jiných, např. kulturně historických literárních děl. Kromě profesionální činnosti v oblasti farmacie jsou známy i jeho další zájmy. Nalezneme zde kurikulum jeho života až do současnosti včetně událostí jeho profesionálního života a publikační činnosti.

Publikace byla vydána při příležitosti 50. výročí založení časopisu Naše léčivé rostliny a 40. výročí Lékárnických dní na Slovensku, kterých je doc. Milan Lehký nejen zakladatelem, ale jejichž činnost stále aktivně sleduje. Text publikace je doplněn bohatou fotografickou dokumentací z jeho profesionálního i rodinného života.

P. Komárek